



Beslutsunderlag J

Utfärdat 2019-10-28

Diarienummer 0075/19

Handläggare: Gunilla Dörner Buskas, hållbarhetschef

Telefon: 031-3685457

E-post: gunilla.dorner.buskas@gshab.goteborg.se

Yttrande till social resursnämnd över förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020-2023

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Social resursnämnds förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020-2023 tillstyrks.

Sammanfattning

Social resursnämnd har tagit fram ett förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer. Göteborgs Stadshus AB har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till plan. Inom Stadshuskoncernen är det framför allt koncernen Bostäder och mer specifikt Störningsjouren som kommer i kontakt med frågor om våld i nära relationer. Underlag till yttrandet har därför inhämtats från Störningsjouren.

Yttrande över förslaget till plan ska lämnas senast 2019-11-30.

Ekonomiska konsekvenser

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån det ekonomiska perspektivet.

Barnperspektivet

Förslaget till plan är utformad utifrån barnperspektivet och barns rätt till ett liv utan våld. Planen stärker barnperspektivet bland annat genom att barnens situation uppmärksammas och behovet av stöd i en situation med våld i nära relation kan tillgodoses på ett bättre sätt.

Mångfaldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Det är kvinnor som i högst utsträckning utsätts för våld i nära relation och det är män som utövar det mer grova våldet i dessa relationer. Mot den bakgrunden stärker planen jämställdhetsperspektivet.

Miljöperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån miljöperspektivet.

Omvärldsperspektivet

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån omvärldsperspektivet.

Bilagor

1. Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020-2023
2. Protokollsutdrag och tjänsteutlåtande från Social resursnämnd 2019-05-27,
Förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020-2023

Ärendet

Styrelsen för Göteborgs Stadshus AB ska yttra sig över Social resursnämnds förslag till plan mot våld i nära relationer 2020-2023.

Yttrandet ska vara Social resursnämnd tillhanda senast 2019-11-30.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige antog 2014 *Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014-2018*. Planen har därefter omarbetats för att bättre svara mot fler målgrupper och antogs i den form planen nu har 2015. I maj 2018 förlängde Kommunstyrelsen giltighetstiden till och med 2019. Parallellt med det beslutet fick Social resursnämnd ett uppdrag att dels följa upp planen, dels lämna förslag till ny plan för tiden 2020-2023.

Det föreliggande förslaget till plan har ett övergripande mål som innebär att våld i nära relation har upphört. Planen innehåller dock fyra delmål med därtill hörande aktiviteter:

- Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
- Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov.
- Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
- Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relation är av god kvalitet.

Till förslaget till plan har Social resursnämnd också skickat med fyra följdfrågor;

1. Bedömer ni att planen ger förutsättningar för att arbeta förebyggande mot våld i nära relationer?
2. Bedömer ni att planen ger förutsättningar att utveckla samverkan i arbetet mot våld i nära relationer?
3. Bedömer ni att planen möjliggör en utveckling av arbetet mot våld i nära relationer?
4. Saknar ni något viktigt perspektiv i förslaget till plan?

Inom Stadshuskoncernen är det framför allt koncernen Bostäder och mer specifikt Störningsjouren som kommer i kontakt med frågor om våld i nära relationer. Underlag till yttrandet har därför inhämtats från Störningsjouren som också besvarar de fyra frågorna.

1. Bedömer ni att planen ger förutsättningar för att arbeta förebyggande mot våld i nära relationer?

Ja, utifrån bolagens perspektiv bedöms planen har en rimlig och adekvat nivå på de krav som ställs. Bolagen är ju främst berörda av delmål 1: "Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas" vilket innebär att samtliga bolag ska säkerställa att medarbetare får:

- *ökad medvetenheten om VINR och stadens definition av VINR,*
- *ökad kunskapen om våldsprevention och våldsförebyggande agerande samt*

- att bolagen ”ska uppmärksamma 25 november med aktiviteter riktade mot medarbetare och invånare. Temat är en vecka fri från våld (Orange week)

Detta kan med fördel göras utifrån med en gemensam grund med gemensamt material, vilket underlättar bolagens hantering och samtidigt stärker kraften av respektive bolags insats genom ”igenkänningseffekten”.

2. Bedömer ni att planen ger förutsättningar att utveckla samverkan i arbetet mot våld i nära relationer?

Ja, för dem som är berörda. Kan till exempel finnas behov av utbildningsinsatser som kan ske i samverkan.

3. Bedömer ni att planen möjliggör en utveckling av arbetet mot våld i nära relationer?

Ja, för de som är berörda.

4. Saknar ni något viktigt perspektiv i förslaget till plan?

Nej.

Sammanfattande bedömning

Inom koncernen är det framför allt Störningsjouren som kommer i kontakt med våld i nära relationer. I den verksamheten är det tyvärr ett vanligt inslag och diskuteras kontinuerligt i samband med APT och liknande. Medarbetarna får regelbunden utbildning och tränas i att hantera dessa situationer.

Störningsjouren har också lämnat underlag till yttrandet. Bedömningen är att förslaget till plan är väl genomarbetat, gediget och kan utgöra ett bra stöd i arbetet mot våld i nära relationer.

Eva Hessman

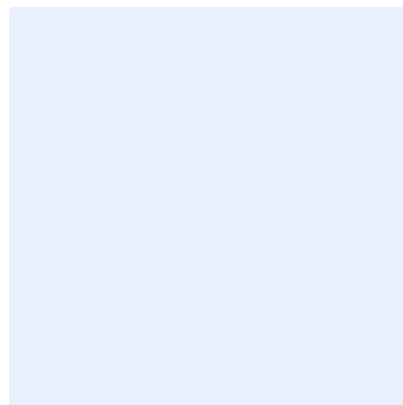
Vd, Göteborgs Stadshus AB



Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023

REMISSVERSION



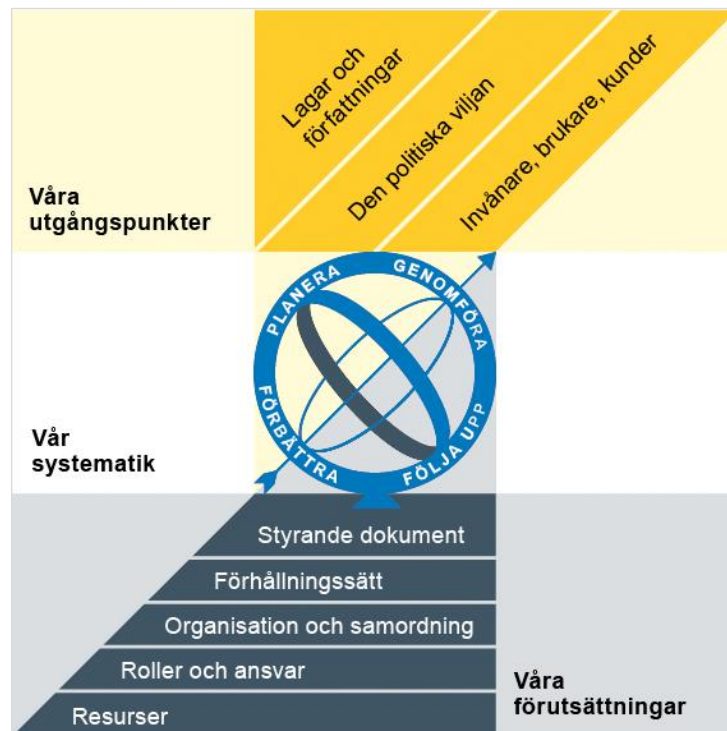
Planerande styrande dokument



Vision
Program
► Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

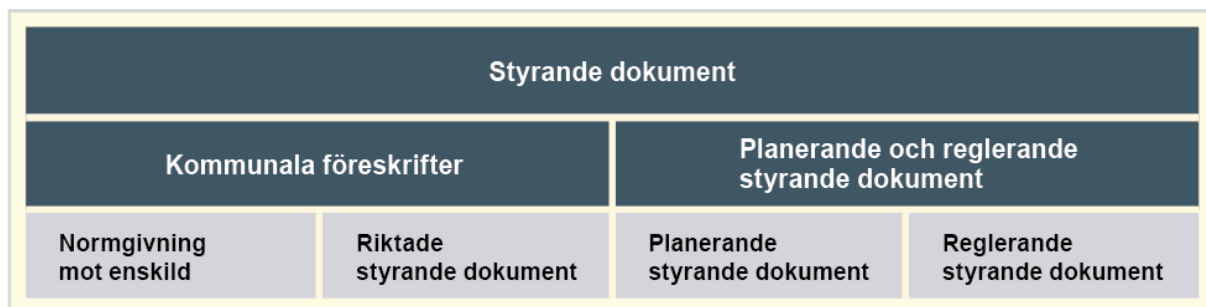


Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.



Dokumentnamn: Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023			
Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: [Giltighetstid]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning 3

Syftet med denna plan	3
Mål	3
Vem omfattas av planen	4
Giltighetstid	4
Bakgrund	4
Utgångspunkter för planen	4
Mänskliga rättigheter och internationella konventioner	4
Aktuell lagstiftning	5
Nationell jämställdhetspolitik	5
Lokala utgångspunkter	5
Styrande dokument med koppling till VINR-planen	6
Stödjande dokument	8
Uppföljning av denna plan	9
Planen	9
Planens struktur	10
Delmål 1 Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas	11
Delmål 2 Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov	13
Delmål 3 Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov	16
Delmål 4 Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet	18

Inledning

Syftet med denna plan

Syftet med planen är att tydliggöra hur Göteborgs Stad ska utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Staden behöver värna det pågående arbetet, sprida goda exempel samt utveckla arbetet där uppföljningen av föregående plan mot våld i nära relationer 2014–2018 har identifierat brister.

Frihet från våld i nära relation är en mänsklig rättighet som stadens verksamheter måste bevaka och arbeta aktivt med. För att personer som bor och vistas i Göteborg ska få det skydd och det stöd de har rätt till behöver ansvarsfördelning och samverkan mellan olika aktörer i Göteborgs Stad utvecklas. Fokus i planen är att alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder ska erbjudas stöd och skydd utifrån sina specifika behov. Det ska heller inte ha någon betydelse var i staden en bor. Göteborg ska vara en jämlik stad och verka för att skapa likvärdiga livsvillkor för alla som bor, vistas och verkar här.

Våldet följer inte alltid våra föreställningar om vem som är utövare och vem som är utsatt. Ett normkritiskt förhållningssätt är nödvändigt för att kunna upptäcka våld och ge rätt stöd och skydd till alla, oavsett livsomständighet. Att inta ett intersektionellt perspektiv på våld i nära relationer kan stärka arbetet med att tillgängliggöra samhällets skydd och stöd till alla, inklusive de som idag har ett svagt samhälleligt skydd.

Mäns våld mot kvinnor är den yttersta formen av ojämställdhet och innebär även ett hinder mot jämställdhet. Planen är en del av ett arbete för en mer jämställd och jämlik stad. Mäns våld mot kvinnor används som begrepp i planen i en jämställdhetskontext och våld i nära relationer (VINR) används som begrepp för stadens arbete eftersom det inkluderar alla.

Våldets konsekvenser orsakar lidande för den enskilda personen och innebär också stora kostnader i samhället. Kostnaderna ökar ju längre tid ett våldsamt beteende får fortgå och konsekvenserna för individerna som drabbas blir allvarligare. Våld har en tendens att föda mer våld vilket innebär att ett främjande och förebyggande arbete är nödvändigt för att motverka våld. Det hedersrelaterade våldet ingår till del i området våld i nära relationer och det pågår ett arbete med att ta fram en stadenövergripande plan för detta.

Mål

Det övergripande målet för planen är visionärt och innebär att våld i nära relationer har upphört. Planen består av fyra delmål med tillhörande aktiviteter som ska stödja måluppfyllelse. Delmålen är:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov.

3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet.

Vem omfattas av planen

Planen gäller för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att ta fram en egen plan med utgångspunkt i denna, samt ansvarar för den egna implementeringen.

Giltighetstid

Planen gäller för perioden 2020–2023.

Bakgrund

Planen tas fram enligt beslut i kommunstyrelsen 2018-05-23. Kommunstyrelsen gav då Social Resursnämnd i uppdrag att följa upp *Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014–2018*, med förlängd giltighetstid till och med 2019, samt att lämna förslag på ny plan mot våld i nära relationer avseende perioden 2020–2023.

Utgångspunkter för planen

Både internationella konventioner, svensk lagstiftning och svensk politik ger mandat och tyngd åt stadens arbete mot våld i nära relationer. Planen har också att förhålla sig till lokala utgångspunkter såsom Göteborgs Stads budget och *Göteborgs Stads riktlinjer mot våld i nära relationer*. Planen knyter an till stadens arbete för att främja mänskliga rättigheter och jämlikhet.

Mänskliga rättigheter och internationella konventioner

I *FN:s Allmän förklaring om de mänskliga rättigheterna* (1948) anges att var och en har rätt till liv, frihet och personlig säkerhet. Ingen får utsättas för tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. I *FN:s Konvention om barnets rättigheter* (Barnkonventionen 1989) anges att barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.

På europeisk nivå finns *Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna* (1950). Vidare finns *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet* (Istanbulkonventionen 2011).

Konventionerna ger medborgarna individuella rättigheter som de stater som har ratificerat dem förbinder sig att värna. Samtliga konventioner bygger på icke-diskrimineringsprincipen. Det innebär att rättigheterna gäller alla medborgare och alltid. Staden ansvarar för att omsätta dessa rättigheter i praktiken.

Aktuell lagstiftning

Några av de lagar som reglerar stadens arbete mot våld i nära relationer är skollagen, brottsbalken, diskrimineringslagen och socialtjänstlagen.

Socialtjänstlagen reglerar flera verksamheters skyldigheter i arbetet. Lagen anger att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet, samt att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Varje socialnämnd har ett generellt ansvar för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Detta inkluderar olika former av stöd till våldsutsatta personer, barn som utsätts för/bevittnar våld samt personer som utövar våld i nära relationer. Vidare ska socialnämnden verka för att den som utsätts för brott och dennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Socialnämnden ska när den får kännedom om att ett barn kan ha utsatts för våld eller andra övergrepp av en närstående, eller bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående, utan dröjsmål inleda en utredning om barnets behov av stöd och hjälp. Nämnden ska vidare bedöma risken för att barnet kommer att utsättas för eller bevittna ytterligare våld. Nämnden ska också särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp.

Ett antal yrkeskategorier som till exempel personal inom förskola, skola, skolhälsovård och socialtjänst är enligt socialtjänstlagen skyldiga att genast anmäla till socialnämnden, om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Nationell jämställdhetspolitik

Enligt regeringen ska jämställdhetspolitiken syfta till att förändra de strukturella och ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män som innebär att kvinnor som grupp är underordnade män som grupp i samhället. Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv är. Det sjätte delmålet är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. Fokus är särskilt på våldspreventivt arbete och att motverka destruktiva maskulinitetsnormer. Den nationella strategin bygger på fyra målsättningar:

- Ett utökat och verkningfullt förebyggande arbete.
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
- Effektivare brottsbekämpning.
- Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Lokala utgångspunkter

Varje år fattar kommunfullmäktige beslut om Göteborgs Stads budget och av den framgår vilka särskilda prioriteringar som ska göras.

I *Göteborgs Stads riktlinjer mot våld i nära relationer* framgår att Göteborg ska vara en hållbar och jämlik stad. Alla stadens verksamheter ska arbeta ickediskriminerande. Stadens verksamheter ska främja likabehandling och all verksamhet i staden ska genomsyras av ett inkluderande perspektiv. Det stöd som erbjuds ska vara likvärdigt oavsett var i staden personen bor. Stadens arbete ska motverka alla typer av våld i nära

relationer och omfattar personer som utsätts för våld, personer som utövar våld i nära relationer samt barn som bevittnar våld eller som själva blir utsatta för våld.

Riktlinjerna definierar våld i nära relationer:

Våld i nära relationer är ofta upprepat våld som förekommer i partnerskap, familj, profession eller annan social kontext. Våldet kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, materiellt, ekonomiskt och genom försummelse.

Definitionen är bred och går utanför det som är brottsliga handlingar. Vem som kan betraktas som närstående ska bedömas individuellt i samråd med den som är utsatt för våld och utifrån den enskildes levnadsförhållanden. I riktlinjerna omfattas även förtroende- eller beroenderelationer i professionen som närstående relation, till exempel i vård och omsorg.

I en kartläggning som genomfördes i Göteborg 2017 (Kartläggning av förekomst av våld i nära relationer i Göteborgs Stad 2017) redovisas kvinnors och mäns våldsutsatthet separat (könsöverskridande gruppstillhörighet redovisas ej). Dessa siffror visar att kvinnor är mer utsatta för våld i nära relationer än män. Genom att synliggöra skillnader i omfattningen av kvinnors och mäns våldsutsatthet, ökar möjligheterna att förstå och ta sig an de bakomliggande orsakerna till våldet, som delvis handlar om en maktobalans mellan könen. Kartläggningen visar också att ärenden inom socialtjänsten som rör barnmisshandel har ökat. I statistiköversikt 2018 framtagen av Stadsledningskontoret finns ett särskilt avsnitt om våld i nära relationer. Resultatet visar att antalet anmälningar och ärenden inom socialtjänstens individ och familjeomsorg har ökat när det gäller våld i nära relationer avseende såväl vuxna som barn.

Styrande dokument med koppling till VINR-planen

I Göteborgs Stad finns ett antal program och planer som ger inriktning för arbetet med mänskliga rättigheter, jämlikhet, folkhälsa, trygghet, förebyggande arbete och frihet från våld. Denna plan ska ses som en del av och ett stöd i stadens arbete för mänskliga rättigheter och ett komplement till Göteborgs Stads övriga program och planer. Nedan listas de antagna program och planer som i störst omfattning angränsar till denna plan. Ytterligare planer som är under framtagande med koppling till VINR är *Plan mot hedersrelaterat våld*, *Plan mot våldsbejakande extremism* och *Hemlöshetsplanen*.

Styrande dokument	Fastställare/ Beslut	Giltighet	Diarie-nummer	Anknytning till VINR-området
Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019–2023	KF 2019-05-23	2019– 2023	0955/17	Göteborgs Stad är en stor arbetsgivare och många som arbetar inom staden är också dess invånare. Det är mycket viktigt att arbetsgivare har kunskap och fungerande rutiner för att upptäcka och stödja medarbetare som kan vara utsatta och/eller utöva våld. Chefer, personal inom HR och fackligt förtroendevalda bör ha kunskap och redskap för arbetet mot våld i nära relationer.

Göteborgs Stads plan för jämställdhet	KF 2019-01-31	2019– 2023	0445/14	Planen innehåller flera universellt förebyggande aktiviteter som ska leda till målet Frihet från våld. Här ingår förebyggande aktiviteter avseende VINR.
Göteborgs Stads plan för arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)	KF 2018-10-25	2019– 2022	0754/17	En del av arbetet med SRHR är att förebygga och motverka sexuellt våld i nära relationer.
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	KF 2018-01-18	2018– 2026	0327/17	Göteborgs Stad ska verka för att alla barn och unga har ett liv som är fritt från diskriminering, våld, trakasserier och kränkande behandling. Här ingår våld i nära relationer i det större arbetet för jämlikhet.
Etablerat missbruk och beroende. Plan för en stärkt missbruksvård 2018–2020	KF 2017-09-14	2018– 2020	1344/14	Missbruk och beroende kan vara sammankopplat till både utsatthet och utövande av våld. Kunskap och kompetens avseende detta är av stor vikt för att stödja personer som lever med våld. Personer som lever med våld är en av målgrupperna för planen.
Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor.	KF 2017-01-26	2017– 2021	1407/14	Flera aktiviteter i planen rör hur skydd och stöd ska utformas för att ge hbtq-personer insatser på lika villkor. Hbtq-personer är enligt studier en särskilt utsatt grupp inom VINR.
Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	KF 2016-06-02	Från 2016 och tills vidare	0454/15	Stadens verksamheter ska genomsyras av mänskliga rättigheter och främja likabehandling. Chefer och medarbetare ska ha goda kunskaper och medvetenhet om vilka skyldigheter de mänskliga rättigheterna innebär. Att utsättas för våld i nära relation är en kränkning av individens mänskliga rättigheter.
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.	KF 2015-06-11	Från 2014 och tills vidare	0896/13	Stadens verksamheter ska vara tillgängliga. Medarbetare ska ha kunskap om mänskliga rättigheter och funktionsnedsättning. Det är viktigt att personer med funktionsnedsättning har tillgång till stöd och skydd utifrån sina förutsättningar utifrån VINR. Personer med funktionsnedsättning är enligt studier en särskilt utsatt grupp inom VINR.

Strategisk plan för suicidprevention	KF 2014-10-09	Ej tidsbestämd	Dnr 0576/13	Planen omfattar flera förebyggande strategier. Bland annat att barn och ungas levnadsomständigheter ska vara sådana att de aldrig upplever suicid som en möjlig utväg ur svåra situationer. Personer som lever med våld i nära relation eller lider av trauman kopplat till det löper en risk att se suicid som en möjlig utväg.
Handlingsplan för finskt förvaltningsområde	KS 2014-10-01	Från 2014 och tills vidare	Dnr 1033/13	Göteborgs Stad ska vid behov kunna ge muntlig och skriftlig service om VINR på finska.
Handlingsplan för nationella minoritetsfrågor	KS 2014-06-04	Ej tidsbestämd	1221/11	Göteborgs Stad ska så långt det är möjligt, ge muntlig eller skriftlig kommunikation på aktuellt nationellt minoritetsspråk. Nationella minoriteter är enligt studier en särskilt utsatt grupp inom VINR.

Stödande dokument

För att förtydliga ansvar och ge vägledning åt kommuner och landsting har Socialstyrelsen publicerat föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer som omfattar socialtjänstens, hälso- och sjukvårdens och tandvårdens arbete (SOSFS 2014:4). Socialstyrelsen har också gett ut en handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer som komplement till föreskrifterna (Våld Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer 2016).

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOFS 2011:9) och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS (SOFS 2014:5) finns också som stöd i arbetet.

Socialstyrelsens vägledning för att öka förutsättningarna att upptäcka våldsutsatthet *Att vilja se, vilja veta och våga fråga* (2014) riktar sig till hälso- och sjukvård och socialtjänst. Socialstyrelsen har vidare gett ut *Manual för FREDA, Standardiserade bedömningsmetoder för socialtjänstens arbete mot våld i nära relationer* (2014). De tre instrumenten i FREDA kan användas i socialtjänstens och andra verksamheters arbete med att identifiera våld och bedöma behovet av stöd och skydd i samband med våldsutsatthet.

SKL:s undersökning *Framgångsfaktorer i kvinnofridsarbetet* (2016) redovisar framgångsfaktorer och utvecklingsområden för ett hållbart kommunalt kvinnofridsarbete av hög kvalitet. De fyra faktorer som främjar varaktig kvalitet på kvinnofridsområdet och som Göteborgs Stad har rådighet över är:

- *Många vägar in* – ju fler vägar in till kommunens verksamheter för stöd och hjälp, desto fler är det möjligt att nå och bistå.

- *Direkt och adekvat stöd och hjälp* – snabbhet och insatser som skapar fysisk, psykisk och social trygghet för den utsatta är avgörande faktorer. Krävs specialistkunskap hos de professionella, interna stödprocesser och en tydlig organisationsstruktur
- *Integrera kvinnofridsarbetet i ordinarie strukturer* – kvinnofridsfrågan prioriteras politiskt, strategiskt och ses som en folkhälso- och jämställdhetsfråga.
- *Samverka med andra samhällsaktörer* – en strukturerad operativ samverkan med tydliga roller, ansvar och befogenheter.

De framtida utvecklingsområden som identifierats för ett kvalitativt och hållbart kvinnofridsarbete och som Göteborgs Stad har rådighet över är:

- *Satsa på våldsförebyggande arbete* – fokus på att förändra normer kring maskulinitet, makt och våld. Insatser riktade till den breda allmänheten
- *Utveckla sätt att mäta kvalitet och resultat* – brukarundersökningar, uppföljning i enskilda ärenden som utvärdering, utveckla resultat -och kvalitetsmått, använda verktyg för systematisk uppföljning, Öppna Jämförelser.
- *Verksamheter för våldsutövare* – öka förutsättningarna för att upptäcka, bedöma och förmå våldsutövare att sluta använda våld.

Uppföljning av denna plan

Respektive nämnd och styrelses genomförande av planens aktiviteter är avgörande för det konkreta utvecklingsarbetet. Respektive nämnd och styrelse har ansvar för att årligen följa upp och dokumentera arbetet utifrån aktiviteterna.

Social resursnämnd ansvarar för att göra en övergripande uppföljning av planen. En första deluppföljning ska göras 2021 baserad på nämndernas och styrelsernas egen uppföljning.

2023 ska en uppföljning göras i samarbete med berörda nämnder och styrelser.

Uppföljningen innefattar de kortsiktiga effekterna och indikatorerna.

Uppföljningarna ger fortsatt vägledning för stadens arbete mot våld i nära relationer.

Planen

Ett viktigt fokus i denna plan är att personer som lever och har levt med våld i nära relationer får det skydd och det stöd de har rätt till utifrån sina individuella behov. Insatser ska riktas till både de som utsätts eller har utsatts för våld i nära relation samt de som utövar våld i nära relation. Alla personer, oavsett om de är utsatta för våld eller har utövat våld, har rätt till stöd och ett respektfullt och professionellt bemötande.

Män är kraftigt överrepresenterade som utövare av våld, vare sig det handlar om våld mot kvinnor, mot andra män eller mot sig själva. Men även om män är överrepresenterade som utövare av våld, är det viktigt att påpeka att en majoritet av män inte utövar våld. När det gäller våld i nära relationer utövas det huvudsakligen men inte uteslutande, av män mot kvinnor. Det finns stora vinster för samhället att utveckla arbetet med våldsutövare. Mäns och pojkars våld kostar samhället mycket i både lidande och pengar. Forskning från bland annat WHO har pekat på en tydlig koppling mellan mäns attityder kring

jämställdhet och våldsutövande – positiva attityder till jämställdhet är en skyddsfaktor mot våld (Förändringsarbete med våldsutövande män, SKL 2017).

I Nationellt centrum för kvinnofrids (NCK) studie *Våld och hälsa, om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa* (2014), framgår att 14 procent av kvinnorna och fem procent av männen i Sverige efter 18 års ålder utsatts för fysiskt våld av en partner. 20 procent av kvinnorna och åtta procent av männen uppgav att de utsatts för upprepat och systematiskt psykiskt våld av nuvarande eller tidigare partner. Studien visar också att kvinnor i högre grad än män utsätts för sexuellt och psykiskt våld och att det finns en klar koppling mellan utsatthet för våld och psykisk och fysisk ohälsa senare i livet. Studien omfattar inte annan könsidentitet än män och kvinnor.

Enligt brottsstatistiken från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) dödades 22 kvinnor under 2018 av en partner eller tidigare partner. Brottet föregås ofta av en lång tidsperiod av hot och våld. Jämförande siffra för män är 4 fall. Statistiken omfattar inte annan könsidentitet än män och kvinnor.

Statistik avseende våld i nära relationer är ofta uppdelat utifrån kön. Transpersoner är en grupp där kunskapen om partnervåld fortfarande är begränsad. Enligt NCK:s studie *Våld mot hbtq-personer* (2018:1) visar studier från andra länder på relativt höga siffror för partnervåld mot transpersoner. Studier visar också att våldet i en del fall riktar sig mot könsidentiteten och att våldsutövaren utnyttjar den patologisering av transpersoner och transfobi som finns i samhället.

Många barn lever i familjer där någon form av våld förekommer. Enligt Allmänna barnhusets kartläggning *Våld mot barn* (2016) har 36 procent av eleverna någon gång utsatts för någon form av misshandel av föräldrar, styvföräldrar eller familjehemsföräldrar. De olika formerna av barnmisshandel överlappar varandra. Enligt *Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse* (Rapport 280/2018) utsätts mellan 3 och 9 procent av barnen i de nordiska länderna för direkt våld i hemmet och mellan 7 och 12 procent har bevittnat våld i hemmet.

Planens struktur

Det övergripande målet för arbetet mot våld i nära relationer i Göteborgs Stad är visionärt och innebär att:

Våld i nära relationer har upphört

Våld i nära relation är ett brett begrepp och staden är en av många aktörer som behöver arbeta för att främja, förebygga och genomföra åtgärder mot våld i nära relationer. Staden behöver samverka med flera andra aktörer, till exempel Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Västra Götalandsregionen och civilsamhället i arbetet mot våld.

Delmål och aktiviteter utgår från utvecklingsområden som identifierats i uppföljningen av stadens arbete mot våld i nära relationer, samt i samverkan med aktörer inom staden. Aktiviteterna i planen är utformade på olika sätt. En del är av utredande eller utvecklande karaktär och en del är mer konkreta för att främja likabehandling och stadens gemensamma arbete. Aktiviteterna i planen kan med fördel länkas samman med andra redan pågående aktiviteter i staden.

Planen är indelad i fyra delmål som ska stödja att syftet och det övergripande målet uppnås.

De fyra delmålen med tillhörande aktiviteter är:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av hög kvalitet.

Varje delmål börjar med en beskrivande del för att sätta mål och aktiviteter i sitt sammanhang. Därefter följer en struktur bestående av:

Aktivitet	Ansvarig	Tidplan
Det som ska göras.	Den som har ansvar att göra aktiviteten.	När aktiviteten ska göras.

Förväntade kortsiktiga effekter

- De effekter på kort sikt vi bedömer att aktiviteterna kommer att ge (inom planperioden).

Förväntade långsiktiga effekter

- De effekter på lång sikt vi bedömer att aktiviteterna kommer att ge (kan gå utanför planperioden).

Indikatorer att följa utifrån måluppfyllelse

- Det vi mäter som kan indikera att målet är uppnått.

Indikatorerna är framtagna för att komplettera uppföljningen av planen. Indikatorerna ska ses i ett sammanhang, både tillsammans under respektive delmål och också som en del i ett kvalitativt resonemang utifrån de effekter som förväntas uppnås genom aktiviteterna.

Delmål 1 Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas

Det allmänna förebyggande arbetet riktar sig till alla göteborgare som stadens förvaltningar och bolag möter. Det förebyggande arbetet avseende våld i nära relationer ingår i det större våldsförebyggande arbetet som staden har ansvar för. Det handlar om att förebygga våld på ett tidigt stadium, till exempel inom förskola, skola och idrottsverksamheter. Det kan gälla tidiga insatser med familjescentrerat arbete och föräldrastöd. Men också förebyggande arbete mot stereotypa könsnormer, trakasserier, sexism och kränkande behandling. I grupper där dessa företeelser är norm ökar risken för

att ett våldsamt beteende accepteras (Inget att vänta på. Handbok för våldsförebyggande arbete med barn och unga 2014b).

Ett jämställdhetsarbete som förändrar begränsande normer för maskulinitet kan ge stora vinster för både kvinnor och män och för samhället som helhet. Det kan leda till förbättrad hälsa, breddad rekrytering till offentlig sektor, mer jämställda relationer och minskat våld. Samtidigt kan det höja kvaliteten inom skola, vård och omsorg (Maskulinitet och jämställdhet 2018).

Våldet får möjlighet att fortgå genom omgivningens acceptans av det. I ett samhälle med låg tolerans mot trakasserier, kränkningar och hot minskar också tendenserna att utöva grövre våld. Om stadens aktörer, förtroendevalda och medarbetare, aktivt tar ställning mot våld och sprider kunskap om hur enskilda individer kan göra skillnad når vi många som bor och vistas i staden. För att kunna genomföra detta krävs kunskap i alla led. Kunskapen kan bidra till att förändra destruktiva maskulinitetsnormer och stereotypa föreställningar om kön och sexualitet. Även tendensen för personer att agera både förebyggande och vid våldshändelser kan öka.

Det är av avgörande betydelse med insatser riktade mot våldsutövare eller mot personer som är i riskzon att begå våldshandlingar, för att förebygga att våld uppkommer och upprepas. Vi behöver ha ett framgångsrikt motivationsarbete riktat till dem som utövar våld och låg tröskel till insatser riktade till enskilda. Det kan också finnas skäl att utreda stödbehovet hos personer som utövar våld och bevilja stöd enligt biståndsbeslut. Personer som utövar våld eller riskerar att utöva våld finns i alla grupper i vårt samhälle. Vi behöver vara observanta på att personer som är utsatta för våld också kan utöva våld. Information om våldsutövande och stödinsatser ska vara tillgängligt för alla.

I Göteborg finns verksamheter som arbetar med stöd till våldsutövare, det är viktigt att verksamheterna är tillgängliga för alla som är i behov av det stödet.

Utbildningsinsatser ges löpande och alla medarbetare behöver få möjlighet att ta del av dessa. Behovet av kunskap ser olika ut för olika yrkesgrupper men alla behöver viss kunskap för att ett omfattande förändringsarbete ska vara möjligt. Normkritiskt förhållningssätt, bemötande och kunskap om särskilt utsatta grupper ingår i den kunskap som behövs. Kunskap om det förebyggande arbetet kan utvecklas, liksom kunskap om våldsutövande.

Göteborgs Stad uppmärksammar årligen 25 november, FN:s internationella dag mot våld mot kvinnor. Aktiviteterna riktar sig till stadens medarbetare och stadens invånare. I anslutning till 25 november kan fler aktiviteter arrangeras och fler aktörer involveras än tidigare år.

Aktivitet	Ansvarig	Tidsplan
1:1 Öka medvetenheten om VINR och stadens definition av VINR hos alla förtroendevalda och medarbetare.	Samtliga nämnder och styrelser.	Löpande under planperioden.
1:2 Öka kunskapen om våldsprevention och våldsförebyggande agerande hos alla förtroendevalda och medarbetare.	Samtliga nämnder och styrelser.	Löpande under planperioden.

Aktivitet		Ansvarig	Tidsplan
1:3	Staden ska uppmärksamma 25 november med aktiviteter riktade mot medarbetare och invånare. Temat är en vecka fri från våld (Orange week).	Samtliga nämnder och styrelser.	Årligen under planperioden.
1:4	Utveckla arbetet för att identifiera, motivera och/eller stödja personer som utövar våld i nära relation.	SDN, SRN och berörda nämnder och styrelser.	Under planperioden.

Förväntade kortsiktiga effekter

- Förtroendevalda och medarbetare har en medvetenhet om VINR och stadens definition om VINR.
- Förtroendevalda och medarbetare har kunskap om hur en kan agera våldsförebyggande.
- Personal som möter våldsutövare har kännedom om verksamheter som erbjuder stöd.

Förväntade långsiktiga effekter

- Andelen utövare som erhåller stöd ökar.
- Antalet utsatta för våld i nära relationer minskar.

Indikatorer att följa utifrån måluppfyllelse

- Polisanmälningar gällande brott i nära relation (offentlig brottsstatistik från BRÅ).
- Antalet ärenden avseende våld i nära relationer inom socialtjänsten (statistik ur ordinarie verksamhetssystem).
- Antal återaktualiseringar hos socialtjänsten avseende våld i nära relationer.
- Antal personal som erhållit utbildningsinsatser.
- Andel unga som upplevt våldsutsatthet minskar (Drogvaneundersökningen 2019 och 2022).

Delmål 2 Göteborgs Stad tillgodoser våldutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov

Varje barn är unikt och har egna rättigheter. Varje barn har rätt till skydd från alla former av våld och rätt att komma till tals. Barnets bästa ska sättas i främsta rummet i alla frågor som rör barn.

I Sverige har vi i stor utsträckning lyckats förebygga att föräldrar använder våld i syfte att uppfostra, men det allvarliga våldet mot barn har inte minskat över tid på samma sätt som de mer lindriga formerna (Den bästa och svåraste uppgiften i världen, Allmänna barnhuset, 2018).

Många barn i Göteborg nekas rättigheten att växa upp i en hemmiljö fri från våld. Konsekvenserna av att utsättas för våld och försummelse under barndomen är allvarliga. Forskningen visar att det kan påverka hjärnans utveckling negativt samt öka de

långsiktiga riskerna för bland annat depression, ångest, missbruk och självmordsförsök (Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. Rapport 280/2018).

I ovan nämnda rapport framgår vidare att, förutom påverkan på barnens livskvalitet under en otrygg barndom, kan våldet och försummelsen leda till samhällskostnader och förluster av livskvalitet under barnens hela livstid. Den psykiska ohälsan kan kräva insatser från hälso- och sjukvården, till exempel psykoterapi eller läkemedel och från kommunens socialtjänst, i form av boendestöd eller ekonomiskt bistånd, med relaterade kostnader. Om de psykosociala problemen leder till våld och kriminalitet följer kostnader för polisväsendet och kriminalvården och för de som drabbas av kriminaliteten.

Tillgängliga vuxna och tillgång till kunskap om vilken hjälp en kan få som barn, kan öka möjligheterna för barn att berätta om sin utsatthet. Därmed blir generella informationsinsatser till barn, till exempel genom skolan, en viktig del i insatser för att öka utsatta barns möjligheter att berätta om våld.

Barns utsatthet kan också bli synlig genom att vuxna aktivt frågar om våld. Verksamheter som utgör delar av barns vardagssammanhang är inte bara viktiga för att upptäcka våld. De är också av stor betydelse för utsatta barns återhämtning. Barn tillbringar stora delar av sin vardag i förskola och skola, vilket gör dessa till viktiga arenor för stöd och hjälp till barn utsatta för våld. På en grundläggande nivå handlar det om att uppmärksamma och bemöta alla utsatta barn på ett sätt som bekräftar och giltiggör barnens utsatthet och erfarenheter (SOU 2018:32).

Samsyn och samverkan mellan professioner är av vikt för att barns utsatthet ska upptäckas och förhindras. Många verksamheter som möter barn har uppmärksammat att barns rätt till trygghet och frihet från våld försummas till förmån för föräldrars rättigheter och tolkningsföreträde. När det gäller våldsutsatta barn behöver verksamheter som bedömer barns behov av stöd, skydd, vårdnad, boende och umgänge utveckla samsyn och samverkan. Arbetet utifrån Barnkonventionen kan stärkas ytterligare och barns rätt att inte behöva utsättas för en våldsam förälder behöver säkerställas.

Stadsrevisionens granskning 2018 och uppföljningen av *Planen för arbetet mot våld i nära relationer 2014–2018* visar att socialtjänsten i Göteborgs Stad behöver utveckla sitt arbete när det gäller upptäckt av våldsutsatthet, samt skydd och stöd till barnen. Det är viktigt att våldets konsekvenser tydliggörs och att barn får stöd för att minimera risken för de allvarliga följderna våldet kan få för barnets hälsa och utveckling. Standardiserade bedömningsmetoder rekommenderas av Socialstyrelsen och kan minska risken att våldet osynliggörs och att insatserna fokuserar fel.

Det arbete som görs genom familjecentrerat arbete och familjecentraler är av stor vikt för att förebygga att barn utsätts för våld. Tidiga insatser till föräldrar som av olika skäl inte förmår tillgodose sina barns behov fullt ut är också ett våldsförebyggande arbete.

Strukturerad myndighetsövergripande samverkan för brottsutsatta barn finns genom verksamheten Barnahus. Samverkan sker på verksamhetsnivå samt på individnivå. Det är viktigt för brottsutsatta barn att samverkan sker då det ökar möjligheterna till att brott klaras upp samt att barnet får stöd och skydd.

Barnets delaktighet är en förutsättning för att insatserna utformas i enlighet med barnets bästa i fokus. Flera studier visar att barn upplever att deras berättelser inte tillmäts så stor betydelse i praktiken. Barnets delaktighet är en förutsättning för att utforma insatser med barnets bästa i fokus. Samtal med barn behöver också utformas utifrån deras individuella förutsättningar.

Aktiviteterna nedan syftar till att öka professionellas möjlighet att upptäcka våldsutsatta barn tidigt samt att fler barn ska få individuellt stöd så att konsekvenserna av våldsutsatthet minskar. Risken att barnet som vuxen utövar eller utsätts för våld minskar om barnet får stöd. Barn kan behöva långvarigt stöd och stöd vid flera tillfällen under uppväxten. Insatser som enskilda själva kan initiera (serviceinsatser) och insatser beviljade enligt socialtjänstlagen (bistånd) är nödvändigt för att möta de varierande behov som finns.

Aktivitet	Ansvarig	Tidsplan
2:1 Utveckla arbetet så att barn får möjlighet att berätta om utsatthet.	FSN, GSN, UBN, SDN och SRN.	Under planperioden.
2:2 Göra gemensamma aktiviteter för att öka samverkan och samsyn gällande våldsutsatta barn.	SDN, FSN, GSN, UBN och SRN.	Under planperioden.
2:3 Utveckla arbetet så att utsatta barn och deras omsorgspersoner får snabb tillgång till socialtjänstens stöd i samband med att en polisanmälan om våld i nära relationer inkommer till polismyndigheten (Till exempel genom en utökning av Islandsprojektet). ¹	SDN och SRN. Samverkan med externa parter såsom Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, hälso- och sjukvård etc.	Under planperioden.
2:4 Utveckla och utöka arbetet med att stödja barn efter att de varit på barnförhör utifrån VINR.	SDN och SRN	Under planperioden.
2:5 Öka användningen av standardiserade riskbedömningsmetoder i ärenden där barn utsätts för VINR (Till exempel bedömningsmetoden Irisk).	SDN och SRN	Under planperioden.
2:6 Ta fram ett gemensamt utbud av varierade insatser till barn som upplevt våld. Insatserna ska vara utformade utifrån bästa tillgängliga kunskap.	SDN och SRN. Samverkan med externa parter såsom ideella organisationer och hälso- och sjukvården.	Under planperioden.
2:7 Utveckla arbetet så att barns delaktighet stärks och deras beskrivningar av våldsutsatthet får	SDN och SRN	Under planperioden.

¹ Genom Islandsprojektet sker samverkan mellan polis, åklagare, socialjour, stadsdelsförvaltningar och hälso- och sjukvård. Myndigheterna samverkar vid akuta våldshändelser i familjer med barn med fokus på förbättrade överlämningar och snabb handläggning av hög kvalitet.

Aktivitet	Ansvarig	Tidsplan
giltighet och genomslag under hela ärendeprocessen.		

Förväntade kortsiktiga effekter

- Personal upplever en ökad kompetens i att möta barn som är våldsutsatta.
- Personal upplever en ökad trygghet i bedömningar om våldsutsatthet och risk.

Förväntade långsiktiga effekter

- Barn kan och vet sina rättigheter och vänder sig till vuxna för att få hjälp.
- Andelen barn som erhåller stöd och skydd utifrån våldsutsatthet ökar.
- Barn blir fria från våldets konsekvenser och risken att barnet som vuxen utövar eller utsätts för våld minskar.

Indikatorer att följa utifrån målpuppfyllelse

- Antalet olika insatser som finns tillgängliga för barn som upplevt VINR.
- Antal återkommande ärenden inom socialtjänsten som rör barns utsatthet för våld i nära relationer.
- Andel unga som upplevt våldsutsatthet (Drogvaneundersökningen 2019 och 2022).
- Antal verksamheter som kan beskriva att ett utvecklingsarbete avseende våldsutsatta barns rättigheter och delaktighet har genomförts.

Delmål 3 Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov

Våld och utsatthet kan yttra sig på många olika sätt. Våldsutsatta personer kan bli utsatta för mycket grov fysisk misshandel eller sexuella övergrepp, som är allvarliga brott i juridisk mening. De kan också bli utsatta för handlingar som enligt lagstiftningen inte definieras som brott men som likväl kan vara en del i ett mönster av utsatthet: verbala, sexistiska kränkningar, isolering från vänner, familj och omgivning, ekonomiskt utnyttjande, emotionell utpressning med mera. Många personers utsatthet består av just en sådan blandning av både brottsliga och icke brottsliga gärningar. Inte sällan trappas våldet i den våldspräglade relationen successivt upp.

Socialstyrelsens *Våld Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer* (2016) lyfter fram vissa grupper av kvinnor, då de riskerar en särskild utsatthet. De grupper som uppmärksammas är:

- Äldre kvinnor.
- Kvinnor med funktionsnedsättning.
- Nationella minoriteter.
- Kvinnor med utländsk bakgrund.
- Kvinnor med missbruks- och beroendeproblematik.
- Kvinnor som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Enligt handboken är ytterligare grupper med särskild utsatthet personer med könsöverskridande identitet eller uttryck och hbtq-personer. Våld i samkönade relationer har uppmärksammats som ett eget problem -och kunskapsområde. Om en person tillhör flera av de särskilt utsatta grupperna så ökar det utsattheten.

Verksamheter inom socialtjänsten, som äldreomsorgen och LSS-verksamheter, som arbetar med särskilt utsatta grupper, frågar om våld i minst utsträckning enligt Socialstyrelsens rapport *Fråga om våld* (2018). Det är av stor vikt att verksamheter som möter särskilt utsatta grupper har rutiner och arbetssätt som möjliggör för utsatta att berätta om de är eller har varit utsatta för våld. Det är viktigt med förebyggande aktiviteter i särskilt utsatta grupper. Kommunikativa hjälpmedel kan vara avgörande för att alla personer ska få möjlighet att förstå och göra sig förstådda.

I dagsläget finns akut skydd för i stort sett alla som är i behov av det, i och med de utökningar av skyddade boenden som redan genomförts och de som planeras. Utökningarna sker både i kommunal regi och inom civilsamhällets organisationer. De utgörs av anpassade lägenheter med visst skalskydd och tillgång till stöd samt skyddat boende med möjlighet till medföljande djur.

Flera boenden har enbart personal på dagtid vilket innebär att skyddsplatser inte alltid finns tillgängliga. Våldet upptäckts ofta på kvällar och helger.

I dagsläget kan personer utsatta för våld i nära relation få stöd av kommunen för att ordna permanent boende inom och utanför kommunen genom kommunala kontrakt. Detta sker i samverkan mellan socialtjänst, Fastighetskontoret och bostadsbolagen. Socialtjänsten behöver kontinuerligt säkerställa kunskapen om boendefrågor kopplade till våld i nära relationer.

Den grupp som fortfarande har svårt att få tillgång till både tillfälligt och permanent boende är personer med omfattande psykiska/kognitiva stödbehov. Samverkan med hälso- och sjukvården när det gäller denna grupp är nödvändig.

Enligt uppföljningen får våldsutsatta olika bemötande och stödinsatser beroende på vem de möter och var i staden de bor. Göteborgs Stad behöver öka förutsättningarna för mer likvärdiga bedömningar och säkerställa att våldets konsekvenser inte tappas bort på vägen. Standardiserade bedömningsmetoder ger stöd för att systematiskt ställa frågor som kan vara avgörande för att få fram viktig information. Det skapar också förutsättningar för likvärdiga bedömningar oavsett var i staden de görs och vem som gör dem. Socialtjänsten behöver göra kontinuerliga riskbedömningar utifrån våldsutsatthet. Socialstyrelsen rekommenderar att socialtjänsten använder standardiserade bedömningsmetoder och har tagit fram verktygen FREDA kortfrågor, FREDA beskrivning och FREDA farlighet som stöd för att upptäcka, utreda och bedöma våld.

Aktiviteter	Ansvarig	Tidsplan
3:1	Personal screenar systematisk för våldsutsatthet genom att använda FREDA kortfrågor.	Under planperioden.
3:2	Vid upptäckt av våldsutsatthet använder personal FREDA-beskrivning och FREDA-farlighet för att komplettera utredningen.	Under planperioden.

Aktiviteter	Ansvarig	Tidsplan
3:3 Boende -och gruppverksamheter har återkommande aktiviteter utformade utifrån brukarnas specifika behov av information och stöd avseende risk för våldsutsatthet	SDN och SRN. Samverkan med andra leverantörer.	Under planperioden.
3:4 Utredda vilka platser som finns tillgängliga i stadens regi och andras regi och utreda möjligheter till att fler kan få tillgång till platser på skyddade boenden dygnet runt.	SRN. Samverkan med externa parter såsom ideella kvinnojourer etc.	Klart 2021.
3:5 Utredda hur akut och långsiktigt boende kan göras bättre anpassade för personer med omfattande kognitiv/psykisk funktionsnedsättning.	SDN, SRN och SPINK. Samverkan med hälso- och sjukvård.	Klart 2021.

Förväntade kortsiktiga effekter

- Personal upplever en ökad kompetens i att fråga om våldsutsatthet.
- Personal upplever en ökad trygghet i bedömningar om våldsutsatthet och risk.
- Fler personer får det skydd och det stöd de har behov av.
- Våldsutsatta upptäcks i ett tidigt skede.
- Våldsutsatta får stöd och skydd direkt utifrån sina individuella behov.

Förväntade långsiktiga effekter

- Färre personer återkommer genom anmälningar till socialtjänsten och polisen.
- Fler personer söker stöd, genom att det är tydligt var en kan söka hjälp om en är utsatt.

Indikatorer att följa utifrån måluppfyllelse

- Andel verksamheter som använder FREDA kortfrågor systematiskt.
- Andel verksamheter som använder FREDA beskrivning och FREDA farlighet systematiskt.
- Andel ärenden som återkommer till socialtjänsten via anmälningar har minskat.
- Andel verksamheter som har genomfört målgruppsanpassade aktiviteter utifrån VINR.

Delmål 4 Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av god kvalitet

SKL:s rapport *Framgångsfaktorer i kvinnofridsarbetet* (2016) beskriver att kvaliteten i arbetet för kvinnofrid och mot våld i nära relationer måste höjas, så att alla våldsutsatta får det stöd och den hjälp de är i behov av. God kvalitet kännetecknas

sammanfattningsvis enligt rapporten och *Göteborgs Stads riktlinjer mot våld i nära relationer* av:

- Kompetens avseende VINR, normmedvetet och inkluderande förhållningssätt.
- Övergripande samverkan mellan samhällsaktörer.
- Helhetssyn och samverkan mellan aktörer på individnivå.
- Systematiskt kvalitetsarbete och kunskapsbaserad verksamhet.

För att ha en god kvalitet i arbetet mot våld i nära relationer behöver staden kompetenta medarbetare som är trygga i sin yrkesroll och sitt ansvarsområde. Personer som utsatts för våld i nära relationer kan vara i behov av kortare och längre insatser samt också ha behov av traumabehandling. Här är kunskap om våldets konsekvenser och samhällets olika resurser viktig för att personen ska få rätt stöd. Specifik kunskap om kopplingen mellan våld och särskilt utsatta grupper är nödvändig.

Samverkan mellan samhällsaktörer som arbetar mot våld i nära relationer är av stor vikt för att öka antalet polisanmälningar samt öka antalet uppklarade brott och fällande domar i våldsärenden. Förtroendet för olika samhällsaktörer behöver öka, mörkertalet när det gäller våld i nära relationer är generellt stort och i de särskilt utsatta grupperna är det större.

Medarbetare behöver också ha metoder för samverkan i enskilda ärenden. Ett sätt att arbeta med samverkan och tydliggöra roller och ansvar är att använda samordnad individuell plan (SIP).

Systematisk och fortlöpande utveckling samt uppföljning av verksamheterna utgör kärnan i ett fungerande förbättringsarbete. Inom varje verksamhetsområde behövs tydliga rutiner för situationer som rör våld i nära relationer.

Statistik avseende ärenden inom socialtjänsten som rör våld i nära relationer hämtas från stadens verksamhetssystem. Stadsrevisionens granskning visar att nämnderna hade svårt att enkelt sammanställa en total bild av antal ärenden och insatser som rörde våld. Gemensamma arbetsmetoder för dokumentation är därför av stor vikt för att så långt det är möjligt säkerställa insamlade data. Att följa ärenden inom socialtjänsten är en av de källor vi har att tillgå för att följa arbetet mot våld i nära relationer och i vilken mån våra insatser bidrar till önskade effekter.

Staden gör en årlig uppföljning av förekomsten av ärenden som rör våld i nära relationer, samt följer årligen statistik som kriminalstatistik och kvinnojourernas beläggning. Resultatet från *Öppna Jämförelser-våld i nära relationer* kan fånga förutsättningar för att nå god kvalitet och följs årligen av staden.

Den övergripande samordningen med representation från nämnder och styrelser som finns i staden, skapar förutsättningar för att bevara pågående aktiviteter och driva ett fortsatt utvecklingsarbete mot våld i nära relationer. Den sektorsövergripande samordning som finns uppbyggd i enskilda nämnder har stor betydelse för samverkan mellan verksamheter och samordning av arbetet runt enskilda individer.

Aktiviteter		Ansvarig	Tidsplan
4:1	Personal som arbetar med VINR genomgår kontinuerligt kompetensutveckling inom VINR.	SDN, SRN, FSN, GSN, UBN och berörda styrelser.	Löpande under planperioden.
4:2	Utveckla strukturell myndighetsövergripande samverkan för arbetet mot VINR.	SDN, SRN, FSN, GSN, UBN och berörda styrelser. Samverkan med externa parter såsom Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, ideella organisationer, hälso- och sjukvård etc.	Under planperioden.
4:3	Utveckla samverkan och tydliggöra ansvar runt enskilda individer genom att upprätta SIP i VINR-ärenden.	SDN, SRN, FSN, GSN och UBN. Samverkan med externa parter såsom hälso- och sjukvård, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen etc.	Löpande under planperioden.
4:4	Utveckla arbetet med socialtjänstens dokumentation i VINR-ärenden genom att ta fram kodbeskrivning och handhavandebeskrivning.	SDN, SRN och nämnden för Intraservice.	Klart 2021.
4:5	Utveckla gemensamma metoder för systematisk uppföljning av VINR i verksamheter som möter våldsutsatta/våldsutövare.	SDN och SRN.	Under planperioden.

Förväntade kortsiktiga effekter

- Personal som möter våldsutsatta barn och vuxna har uppdaterad kunskap om VINR och är trygga i sin yrkesutövning.
- Göteborgs Stad har gemensamma arbetsmetoder för att följa arbetet mot våld i nära relationer.

Förväntade långsiktiga effekter

- Verksamheter som möter våldsutsatta och våldsutövare utgår från brukarnas upplevelser och behov.
- Göteborgs Stad har kunskap om vilka utvecklingsområden som behöver prioriteras i det fortsatta arbetet mot våld i nära relationer.

Indikatorer att följa utifrån måluppfyllelse

- Antal personal som erhållit kompetensutveckling i VINR.

- Antal möten/aktiviteter och medverkande aktörer i den myndighetsövergripande samverkan.
- Andel fällande domar i brottmål rörande VINR ökar.
- Antal SIP i ärenden som rör våld i nära relationer.
- Andel verksamheter som har en systematisk verksamhetsuppföljning.

REMISSVERSION

§ 200 Uppföljning samt förslag till ny plan för staden mot våld i nära relationer 2020-2023

0174/19

Social resursförvaltning har 2019-05-27 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Sara Carlsson Hägglund (V) inkommer med ett skriftligt tilläggsyrkande från (V), (MP) och (S) om att ge social resursförvaltning i uppdrag genomföra en kartläggning av hur arbetet med personer som utsatts för våld i nära relationer ser ut i samtliga stadsdelar samt komma med förslag på vilka åtgärder som behövs för att komma till rätta med de brister som framkom i revisionsgranskningen och som redovisas i uppföljningsrapporten från mars 2019. Se bilaga 3 till protokollet.

Beslut

Social resursnämnd godkänner att förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023 remitteras till stadsdelsnämnderna Angered, Centrum, Norra Hisingen och Västra Göteborg, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, Stadshus AB, Fastighetsnämnden, Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Pensionärsrådet, Göteborgs sverigefinska råd samt Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer.

Social resursnämnd beslutar att remissyttranden ska inkomma till förvaltningen senast 2019-11-30.

Social resursnämnd antecknar mottagandet av Slutrapport och uppföljning av plan mot våld i nära relationer 2014–2018 till protokollet.

Social resursnämnd ger förvaltningsdirektören i uppdrag att genomföra en kartläggning av hur arbetet med personer som utsatts för våld i nära relationer ser ut i samtliga stadsdelar samt komma med förslag på vilka åtgärder som behövs för att komma till rätta med de brister som framkom i revisionsgranskningen och som redovisas i uppföljningsrapporten från mars 2019.

Protokollsanteckning

Denise Cresso Nydén (FI) meddelar att hon ställer sig bakom yrkandet från (S), (V) och (MP).



Utdrag ur Protokoll nr 9, 2019
Sammanträdesdatum: 2019-08-26

Dag för justering
2019-09-02

Vid protokollet

Sekreterare
Lovisa Varenius

Ordförande
Nina Miskovsky

Justerande
Sara Carlsson Hägglund

Yrkande
2019-08-26

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna)

Yrkande angående arbetet med personer utsatts för våld i nära relation

Förslag till beslut

I socialresursnämnd:

Social resurs får i uppdrag genomföra en kartläggning av hur arbetet med personer som utsatts för våld i nära relationer ser ut i samtliga stadsdelar samt komma med förslag på vilka åtgärder som behövs för att komma till rätta med de brister som framkom i revisionsgranskningen och som redovisas i uppföljningsrapporten från mars 2019.

Yrkandet

Att socialtjänsten har tillräckligt med resurser för att kunna arbeta både proaktivt och reaktivt med att erbjuda rätt stöd och hjälp vid våld i partnerrelationer är viktigt. Alldeles för många blir utsatta för våld i partnerrelation och många gånger blir också barn drabbade. Arbetet mot mäns våld mot kvinnor handlar inte enbart om att ingripa när våldet är ett faktum. Det krävs ett våldspreventivt arbete för att förebygga och förhindra våldet i sig. För att lyckas med det krävs ett aktivt jämställdhetsarbete på samhällets alla nivåer, med fokus på att förändra normer kring maskulinitet, makt och våld. En viktig del i det arbetet är att upptäcka våldsutsatta innan våldsprocessen eskalera och att upptäcka personer som är våldsbenägna. Här har socialsekreterarna en helt avgörande roll.

Av uppföljningsrapporten mars 2019 framgår att stadsrevisionens granskning av stöd och hjälp till personer som utsatts för våld i nära relationer i stadsdelsnämnderna Angered och Lundby, samt socialjouren inom social resursnämnd, visade på brister när det gäller att upptäcka våld, kvaliteten på utredningar som genomförs, utbudet av insatser på kort och lång sikt samt kvalitetssäkring och uppföljning av insatsen skyddat boende.

För att få en helhetsbild över hur socialtjänstens arbete med personer som utsatts för våld i nära relationer ser ut anser vi rödgrönrosa att det behövs en kartläggning av samtliga stadsdelar i staden. Det är viktigt att en sådan kartläggning också identifierar vilka eventuella brister som finns samt ger förslag på vilka åtgärder som skulle behövas för att förbättra arbetet.

**Tjänsteutlåtande**

Utfärdat 2019-05-27

Diarienummer 0174/19

Handläggare

Veronica Liliedahl

Telefon: 031-367 94 17

E-post: veronica.liliedahl@socialresurs.goteborg.se

Förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023

Förslag till beslut

Social resursnämnd godkänner att förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023 remitteras till stadsdelsnämnderna Angered, Centrum, Norra Hisingen och Västra Göteborg, förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, Stadshus AB, Fastighetsnämnden, Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Pensionärsrådet, Göteborgs sverigefinska råd samt Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer.

Social resursnämnd beslutar att remissyttranden ska inkomma till förvaltningen senast 2019-11-30.

Social resursnämnd antecknar mottagandet av Slutrapport och uppföljning av plan mot våld i nära relationer 2014–2018 till protokollet.

Sammanfattning

2018-05-23 beslutade kommunstyrelsen att förlänga tiden för gällande plan till och med 2019. Social resursnämnd fick i uppdrag att följa upp Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014–2018 samt att lämna förslag till ny plan för staden mot våld i nära relationer 2020–2023.

Det övergripande målet för planen är visionärt och innebär att våld i nära relationer har upphört. Planen innefattar fyra delmål med tillhörande aktiviteter som ska stödja måluppfyllelse. Delmålen är:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av hög kvalitet.

Fokus i planen är att bredda det våldsförebyggande arbetet till att omfatta samtliga medarbetare och förtroendevalda i staden. Vidare syftar planen till att genom konkreta

aktiviteter utveckla upptäckt av våldsutövande och våldsutsatthet. Barns behov av skydd och stöd har ett stort utrymme i planen och flera aktiviteter syftar till att öka stadens möjligheter att tillgodose det. Genom professionell samverkan internt och externt ska personer som lever med våld i nära relationer få större möjligheter till tidiga och adekvata stödinsatser. Verksamheternas uppföljning av det egna arbetet är centralt för ett konkret och kunskapsbaserat utvecklingsarbete.

Ekonomiska konsekvenser

Våld i nära relationer innebär stora kostnader för samhället. Förebyggande arbete och upptäckt i ett tidigt skede kan innebära stora vinster för såväl individer som samhälle. Aktiviteterna i planen bidrar till att våld i nära relationer förebyggs och stoppas. På det viset kan planen bidra till att minska negativa ekonomiska konsekvenser på sikt.

Aktiviteterna kan innebära att staden under planperioden behöver omprioritera och hitta nya arbetssätt med befintliga resurser.

Aktiviteten att utöka Islandsprojektet till att gälla hela staden kan komma att innebära ett behov av en ökning av Socialjourens resurser.

Barnperspektivet

Planen är tydligt utformad utifrån ett barnperspektiv med fokus på barns rätt till ett liv utan våld. Aktiviteterna är utformade för att staden utifrån aktuell kunskap ska utforma sitt arbete med upptäckt av utsatta barn samt hur stöd och skydd till utsatta barn ska tillgodoses. Barns berättelser om att de önskar att vuxenvärlden ska informera, lyssna, stödja och skydda är en viktig utgångspunkt för planen. Berättelserna kommer från skrifter och rapporter rörande barns upplevelser av myndighetskontakter samt genom att professionella fått ge röst åt barnens upplevelser.

Om aktiviteterna i planen genomförs kommer barn generellt att få mer kunskap om sina rättigheter enligt barnkonventionen samt möta vuxna som är trygga i att ta emot berättelser om barns utsatthet. Enskilda barn kommer i större utsträckning erbjudas stöd och skydd utifrån sina specifika behov. Enskilda barn kommer att få en bättre livssituation då föräldrar erbjuds stöd och skydd utifrån våldsutsatthet samt stöd utifrån utövande av våld. Vi kommer också att ha ett aktivt förebyggande arbete som på sikt bidrar till att våld i nära relationer minskar. Detta gynnar uppväxtvillkoren för barn och bidrar till mer jämlika villkor i samhället.

Mångfaldsperspektivet

Aktiviteterna i planen utgår från att samtliga individer i behov av skydd och stöd ska få det oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Jämställdhetsperspektivet

Våld i nära relationer påverkar kvinnors och mäns, flickors och pojkars rättigheter att utforma sina liv. Alla personer oavsett kön eller annan omständighet eller bakgrund kan utöva våld och utsättas för våld. Det är dock klarlagt i forskning och kartläggningar att män står för det mer omfattande våldet i nära relationer och att kvinnor är den grupp som utsätts i högst utsträckning. Det är också män som står för det mer grova våldet i nära

relationer. Det är därför aktuellt att rikta aktiviteter mot att minska destruktiva maskulinitetsnormer.

Aktiviteterna i planen ökar jämställdheten på så sätt att de bidrar till att minska förekomsten av våld i nära relationer.

Miljöperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Flera kommuner, regioner och landsting arbetar idag aktivt med våld i nära relationer. Många av landets aktörer har strategier, program och handlingsplaner för att arbeta med att våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Länsstyrelsen Västra Götaland har i sin jämställdhetsplan 2018–2019 ett mål som rör makt och mäns våld mot kvinnor. Regeringen har tagit fram en nationell strategi (2016–2026) för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Det finns även internationella överenskommelser för arbetet så som barnkonventionen, Istanbulkonventionen och Konventionen om mänskliga rättigheter.

Det finns ett stort fokus på våld i nära relationer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Rapporter och lagändringsförslag ligger högt på agendan. Ett exempel på detta är att barnkonventionen blir lag 2020. Ytterligare exempel är SOU 2017:112 ”Ett fönster av möjligheter - stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende” och SOU 2018:37 ”Att bryta ett våldsamt beteende - återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld”.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2019-08-13.

I framtagandet av förslag till planen har workshops, dialoger eller samverkan skett med följande:

- Ledningsgruppen VINR/HRV
- Samordningsgruppen VINR/HRV
- Stadsledningskontoret
- Stadens enhetschefsnätverk IFO/FH
- Myndighetsutövande socialtjänst
- Dialoga (SRF)
- Kris -och relationsenheten inklusive boende (SRF)
- Ideella jourer tillsammans med stödverksamheter i staden
- Verksamheterna Barnahus, Familjerätt och Socialjouren (SRF)
- Stadens HBTQ-råd, Pensionärsråd samt Rådet för funktionshinderfrågor

Avstämning har också gjorts med dem som arbetar med Planen för hedersrelaterat våld och Hemlöshetsplanen, då de är under framtagande och tangerar denna plan.

Bilagor

1. Uppföljning och slutrapport av plan mot våld i nära relationer 2014–2018
2. Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023

Ärendet

Social resursnämnd har att ta ställning till att förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023 skickas ut på remiss till föreslagna remissinstanser.

Beskrivning av ärendet

”Göteborgs Stads Plan mot våld i nära relationer 2014–2018” antogs av kommunfullmäktige 2014. Planen omarbetades sedan utifrån ett normkritiskt perspektiv för att bättre svara mot fler grupper i samhället och antogs i sin nuvarande form i september 2015 av kommunfullmäktige. Under 2017 publicerades Göteborgs Stads kartläggning av våld i nära relationer.

2018-05-23 fattade kommunstyrelsen beslut om att förlänga tiden för gällande plan till och med 2019.

Vid detta sammanträde gav också kommunstyrelsen Social resursnämnd i uppdrag att följa upp Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2014–2018 samt att lämna förslag till ny plan för staden mot våld i nära relationer för perioden 2020–2023.

Under våren 2019 har förvaltningen följt upp planen genom enkäter, dialoger och workshops med berörda aktörer i staden. I samband med detta har också utvecklingsområden för stadens fortsatta arbete diskuterats.

Ytterligare workshops och samtal har förts för att så brett och grundligt som möjligt identifiera det arbete som behöver fortgå samt utvecklas för att stadens mål ”Att våld i nära relationer har upphört” ska uppnås.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023. Planen konkretiserar aktiviteter för 2020–2023 i arbetet mot målsättningen att våld i nära relationer har upphört.

Planen syftar till att staden ska behålla det pågående arbetet, sprida goda exempel samt utveckla arbetet där uppföljningen identifierat brister.

Frihet från våld i nära relation är en mänsklig rättighet som stadens verksamheter måste bevaka och arbeta aktivt med. För att personer som bor och vistas i Göteborg ska få det skydd och det stöd de har rätt till behöver ansvarsfördelning och samverkan mellan olika aktörer i Göteborgs Stad utvecklas. Fokus i planen är att alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning och ålder ska erbjudas stöd och skydd utifrån sina specifika behov. Det ska heller inte ha någon betydelse var i staden en bor. Göteborg ska vara en jämlik stad och verka för att skapa likvärdiga livsvillkor för alla som bor, vistas och verkar här.

Våldets konsekvenser orsakar lidande för den enskilda personen och innebär också stora kostnader i samhället. Kostnaderna ökar ju längre tid ett våldsamt beteende får fortgå och konsekvenserna för individerna som drabbas blir allvarigare. Våld har en tendens att föda mer våld vilket innebär att ett främjande och förebyggande arbete är nödvändigt för att motverka våld.

Planen är indelad i två delar där den första delen sätter planen i sitt sammanhang utifrån lokala, nationella och internationella förutsättningar. Därefter är planen indelad i fyra

områden med tillhörande delmål och aktiviteter. Varje område inleds med en förklarande text för att sätta mål och aktiviteter i sitt sammanhang.

Mål i planen

Det övergripande målet för planen är visionärt och innebär att våld i nära relationer har upphört. Planen består av fyra delmål med tillhörande aktiviteter som ska stödja måluppfyllelse. Delmålen är:

1. Göteborgs Stad arbetar för att förhindra att våld i nära relationer uppkommer och upprepas.
2. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta barns behov av skydd och stöd utifrån barnets behov.
3. Göteborgs Stad tillgodoser våldsutsatta vuxnas behov av skydd och stöd utifrån den enskildes behov.
4. Göteborgs Stads arbete mot våld i nära relationer är av hög kvalitet.

Fokus i planen är att bredda det våldsförebyggande arbetet till att omfatta samtliga medarbetare och förtroendevalda i staden. Ju fler vi är som har en medvetenhet om våld i nära relationer och vår egen möjlighet att påverka desto större möjlighet har vi till förändring. Vidare syftar planen till att genom konkreta aktiviteter utveckla upptäckt av våldsutövande och våldsutsatthet. Barns behov av skydd och stöd har ett stort utrymme i planen och flera aktiviteter syftar till att öka stadens möjligheter att tillgodose det. Genom professionell samverkan internt och externt får personer som lever med våld i nära relationer större möjligheter till tidiga och adekvata stödinsatser. Verksamheternas uppföljning av det egna arbetet är centralt för ett konkret och kunskapsbaserat utvecklingsarbete.

Social resursförvaltning kommer genom sin samordnande funktion för stadens arbete mot våld i nära relationer att vara ett stöd i implementeringen av planen.

Utifrån ovanstående föreslår Social resursförvaltning att förslaget till Göteborgs Stads plan mot våld i nära relationer 2020–2023 remitteras.

Social resursförvaltning

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör